

Priopćenje za medije

Luxembourg, 7. studenoga 2019.

Izvršna agencija EU-a za inovacije i mreže donijela je mnoge očekivane koristi, ali bi trebala poboljšati upravljanje delegiranim programima potrošnje, poručuju revizori

Izvršna agencija za inovacije i mreže (INEA) svojim je radom od osnutka 2013. godine donijela mnoge očekivane koristi, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Postupci su, općenito gledajući, dobro organizirani, no utvrđeni su određeni nedostaci u odabiru projekata. Isto tako, revizori su upozorili na rizike koji prijete pravodobnoj provedbi programa, kao i na nedostatke u izvješćivanju o uspješnosti. Nadalje, Agencija bi usklađivanjem i koordiniranjem postupaka u svim trima sektorima u kojima djeluje mogla ostvariti dodatne sinergije u upravljanju programima.

INEA je osnovana 2013. godine kako bi, u ime Europske komisije, provodila programe za potporu infrastrukturnim, istraživačkim i inovacijskim projektima u području prometa, energetike i telekomunikacija. Povjereno joj je upravljanje projektima ukupne vrijednosti od 33,6 milijardi eura u trenutnom razdoblju 2014. – 2020., što je najveći proračun kojim upravlja jedna izvršna agencija EU-a. Više od 80 % tog proračuna otpada na Instrument za povezivanje Europe (CEF).

„Komisija bi trebala ojačati pravni okvir na temelju kojeg INEA upravlja delegiranim programima potrošnje”, **poručio je Oskar Herics, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.** „To je ključno za jamčenje veće transparentnosti pri uporabi sredstava EU-a, kao i za davanje konkretnog doprinosa općem cilju unaprjeđivanja transeuropskih mreža.”

Ukupno gledajući, revizori su utvrdili da je INEA ispunila delegirane zadaće utvrđene u okviru njezinih ovlasti te da je svojim radom donijela mnoge koristi koje su se od nje očekivale nakon njezina osnutka 2013. godine. Međutim, INEA nije u potpunosti iskoristila to što je nekoliko usko povezanih područja politika svrstano pod okrilje iste agencije. Revizori poručuju da bi INEA mogla postići dodatne sinergije i veću razinu učinkovitosti dodatnim usklađivanjem i koordiniranjem postupaka u trima sektorima u kojima djeluje. INEA se suočava i s određenim ograničenjima koja proizlaze iz relevantnog pravnog okvira, kao što je nedovoljna fleksibilnost pri raspoređivanju

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

osoblja, koja joj otežava prilagodbu na promjenjivo radno opterećenje na razini različitih zadataka.

Revizori su utvrdili određene nedostatke u inače dobro organiziranim postupcima odabira projekata u okviru programa CEF. Ti su nedostaci povezani s nedosljednom evaluacijom projekata, posebice s kriterijima odabira i ocjenjivanjem u okviru evaluacija. Nadalje, revizori nisu utvrdili da postoji sustavna povezanost preporuka vanjskih stručnjaka s konačnim popisom odabranih projekata koji sastavlja Komisija, kao i da razlozi za odstupanja od procjene stručnjaka nisu jasno dokumentirani. To je, primjerice, utvrđeno za 14 projekata (u vrijednosti od 0,7 milijardi eura) u okviru CEF-a za promet za koje su vanjski stručnjaci iznijeli preporuku da ih se ne financira.

Revizori također upozoravaju na rizik od nepotpune provedbe programa CEF. Nisu planirani višegodišnji pozivi na podnošenje prijedloga te su stoga neki projekti podneseni prerano zbog čega pri odabiru nisu bili dovoljno razvijeni. U tome djelomično leži razlog za to što su u projektima zabilježena kašnjenja i što oni nisu izvršeni u planiranom opsegu. Revizija koju je obavio Sud pokazala je da je do siječnja 2019., tj. pete godine trenutnog programskog razdoblja, isplaćeno tek otprilike 23 % prvotno dodijeljenih sredstava. Revizori ističu da uskoro završava razdoblje 2014. – 2020. te se stoga sljedećih mjeseci očekuje znatan priljev opozvanih i vraćenih sredstava, ali i da neće ostati dovoljno vremena da se ta sredstva preusmjere na druge projekte. Nadodali su i kako je to još izglednije ako se uzme u obzir da se korektivnim koracima koje INEA poduzima za projekte koji se ne odvijaju u skladu s planom ti rizici ne uklanjaju u potpunosti.

Revizori su istaknuli i nedostatke u okviru za uspješnost koji se primjenjuje za program CEF. Praćenje projekata trenutačno je usmjereno na ostvarenja te ne podrazumijeva procjenu rezultata, kao što su ostvarene vremenske uštede ili povećani promet. Slijedom toga, ne postoje jasne informacije o tome doprinose li uistinu projekti EU-a postizanju ciljeva programa, utječu li na gospodarski razvoj i na koji način.

Na temelju svojih nalaza revizori su iznijeli niz preporuka kako bi se Europskoj komisiji i INEA-i pomoglo:

- poboljšati potencijalne sinergije među sektorima u kojima INEA djeluje
- ojačati pravni okvir radi omogućavanja fleksibilnijeg upravljanja delegiranim programima
- zajamčiti veću dosljednost i transparentnost postupaka odabira projekata
- uspostaviti bolje uvjete za pravodobnu provedbu programa
- preoblikovati okvir za uspješnost u svrhu boljeg praćenja rezultata projekata.

Napomene za urednike

INEA je osnovana 2013. godine kao nasljednica Izvršne agencije za transeuropsku prometnu mrežu, koja je bila zadužena za upravljanje programom TEN-T u razdoblju 2007. – 2013. INEA-i je povjereno upravljanje 93 % cjelokupnog proračuna Instrumenta za povezivanje Europe i 7 % proračuna programa Obzor 2020. INEA sveukupno upravlja proračunom u visini od preko 33 milijarde eura. U okviru navedenih dvaju programa sufinancira se gotovo 2000 projekata iz INEA-ina portfelja. U razdoblju 2014. – 2018. INEA je organizirala 59 poziva na podnošenje prijedloga i evaluacije 2272 prihvatljivih projektnih prijedloga.

Tematsko izvješće br. 19/2019 „INEA: ostvarene su određene koristi, ali još je potrebno otkloniti nedostatke u programu CEF” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a. Tijekom 2020. godine Sud planira objaviti tematsko izvješće o prekograničnoj infrastrukturi EU-a u okviru Vodeće inicijative u području prometa.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije za ovo izvješće

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502